وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
I.S.D.S

عملیات تار عنکبوت اوکراین و دلالت‌های راهبردی آن

ابرارنگار ۱۶۵ | مرداد ۱۴۰۴

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
پژوهشکده ابرار معاصر تهران

عملیات تار عنکبوت اوکراین
و دلالت‌های راهبردی آن

ابرارنگار ۱۶۵

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران
۱۴۰۴

عملیات تار عنکبوت اوکراین و دلالت‌های راهبردی آن

تدوین و انتشار: پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران

تاریخ انتشار: مرداد ۱۴۰۴

تلفن و دورنگار: ۸۸۹۰۱۹۵۷-۸۸۹۱۲۴۳۶

نشانی اینترنت: www.tisri.org

تیراژ: محدود

خلاصه مدیریتی

عملیات «تار عنکبوت» حملهٔ پهپادی بسیار پیشرفته و غافل‌گیرانه‌ای بود که با هدف تضعیف یکی از ارکان توان نظامی روسیه یعنی بمب‌افکن‌های استراتژیک این کشور در راستای از کار انداختن سیستم هوانوردی دوربرد آن طراحی و اجرا شد. این عملیات خسارت قابل‌توجهی به بمب‌افکن‌های روسی که یکی از ارکان سه‌گانهٔ هسته‌ای این کشور محسوب می‌شوند و نیز هواپیماهای راداری آن که برای شناسایی سیستم‌های دفاع هوایی، هماهنگی حملات موشکی و هدایت هواپیماهای جنگنده استفاده می‌شوند، وارد کرد. همچنین، ضعف‌های اطلاعاتی و پدافندی در برابر حملات غافل‌گیرانه از سوی اوکراین به زیرساخت‌های با ارزش بالای روسیه را نشان داد.

این عملیات، دلالت‌های راهبردی قابل‌توجهی برای دولت‌ها در زمانهٔ کنونی دارد. مهم‌ترین آنها عبارت است از تهدید قاچاق برای امنیت ملی؛ استفاده از ابزارهای غیرنظامی ارزان برای اهداف نظامی پیچیده و بزرگ؛ تضعیف قابلیت «دسترسی‌ناپذیری یا ورود ممنوع» در راهبردهای امنیتی ـ نظامی؛ غافل‌گیری با ترکیب فناوری و اطلاعات؛ ادغام فناوری‌های مدرن با تاکتیک‌های نظامی؛ و افزایش چالش برای الگوها و نظام‌های دفاعی و سازوکارهای امنیتی سنتی.

مقدمه

در اول ماه ژوئن ۱۱/۲۰۲۵ خرداد ۱۴۰۴ اوکراین عملیاتی را در عمق خاک روسیه انجام داد که یکی از پیچیده‌ترین حملات غافل‌گیرانه در جنگ اوکراین و با استفاده از ابزارها و فناوری‌های نوین غیرنظامی مانند پهپاد و هوش مصنوعی و ترکیب آنها محسوب می‌شود. این عملیات، پایگاه‌های هوایی راهبردی روسیه و به‌طور خاص بمب‌افکن‌های دوربرد این کشور را هدف قرار داد. سازمان امنیت اوکراین[1] با استفاده از ۱۱۷ پهپاد، به پنج پایگاه هوایی اصلی در عمق خاک روسیه و در مناطق مختلف این کشور از جمله نقاطی در سیبری شرقی با فاصلهٔ ۴۳۰۰کیلومتری از مرز اوکراین حمله کرد. در این عملیات که طولانی‌ترین عملیات پهپادی اوکراین علیه روسیه در طول جنگ محسوب می‌شود، تمرکز عملیات بر روی بمب‌افکن‌های دوربرد توپولف-۹۵ام‌اس[2]، توپولف-۲۲ام۳[3] و هواپیمای شناسایی و کنترل و هشدار بریف آ-۵۰[4] بود که در حملات موشکی به اوکراین استفاده می‌شدند. در این نوشتار، ضمن اشاره به شیوهٔ انجام عملیات تار عنکبوت و تأثیرات آن، دلالت‌های راهبردی این عملیات تبیین می‌شود.

---

1. SBU (Sluzhba bezpeky Ukrainy)
2. Tu-95MS
3. Tu-22M3
4. Beriev A-50

الف) شیوهٔ انجام

پهپادها به صورت قطعات جداشده، از طریق کابین‌های چوبی نصب‌شده بر روی کامیون‌ها به‌صورت قاچاق وارد خاک روسیه شدند و در آنجا مونتاژ و برای اجرای عملیات مورد استفاده قرار گرفتند. پهپادها از نوع تجاری و دید اول شخص[۱] بودند و گفته شده که هر کدام حدود ۳/۲کیلوگرم مواد منفجره حمل می‌کردند. با توجه به اندازهٔ کوچک پهپادها و حجم محدود مواد منفجره حمل‌شده توسط آنها، باید به نقاط حساسی از هواپیماها از جمله مخزن سوخت آنها اصابت می‌کردند تا آنها را از بین ببرند یا به‌طوری ناکار کنند که امکان بازیابی آنها دشوار شود. برای این منظور، مختصات نقاطی از هواپیماها که قرار بود مورد ضربه قرار گیرد، به پهپادها داده شده بود. در این راستا، از هوش مصنوعی نیز برای هدایت دقیق‌تر پهپادها به‌سوی اهداف استفاده شد.

در توضیحات سرویس امنیتی اوکراین دربارهٔ عملیات تار عنکبوت آمده: «در طول این عملیات، از فناوری مدرن کنترل پهپاد استفاده شد که الگوریتم‌های هوش مصنوعی خودکار و مداخله دستی اپراتور را با هم ترکیب می‌کند». به ادعای این سرویس «در طول پرواز، برخی از پهپادها سیگنال خود را از دست دادند و به انجام ماموریت با استفاده از هوش مصنوعی در مسیر از پیش تعیین‌شده‌ای روی آوردند. پس از نزدیک‌شدن و تماس با هدف مشخص، کلاهک به طور خودکار فعال شد» (Melkozorova, 2025). پهپادها در درون کامیون‌هایی جاسازی شد. سپس، رانندگانی روسی که از محتوای

---

۱. FPV (First-person view): پهپادهایی که با استفاده از دید دوربین نصب شده بر روی آن، از راه دور توسط شخص هدایت می‌شوند.

محموله‌ها خبر نداشتند، استخدام شدند تا کامیون‌ها را به نقطهٔ مشخصی، در نزدیکی پایگاه‌هایی که قرار بود به آنها حمله شود، منتقل و در همانجا پارک کنند.

هم‌زمان، نیروهای اوکراینی که در روسیه درگیر این عملیات بودند، خاک این کشور را ترک کردند. بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، کامیون‌ها به مکان‌های تعیین‌شده منتقل شدند. سپس، سقف آنها از راه دور باز شد و پهپادها برای هدف قراردادن بمب‌افکن‌های روسی به پرواز درآمدند (Flemming, 2025). بمب‌افکن‌ها که به‌تازگی سوخت‌گیری کرده و موشک‌ها بر روی آنها بارگیری شده بود تا حملهٔ جدیدی را شروع کنند، ناگهان مورد تهاجم پهپادها قرار گرفتند. اوکراینی‌ها ادعا کرده‌اند که عملیات تار عنکبوت طی ۱۸ ماه و ۹ روز و تحت نظارت مستقیم رئیس‌جمهور اوکراین و رئیس سازمان امنیت این کشور برنامه‌ریزی و اجرا شد.

ب) پیامدها

منابع اوکراینی مدعی شده‌اند که در عملیات تار عنکبوت ۴۱ هواپیمای روسی هدف قرار گرفته شد و حداقل ۱۳ فروند آنها نابود شده‌اند؛ از جمله هواپیمای نادر «بریف آ-۵۰». سرویس اطلاعاتی اوکراین با ادعای اینکه این عملیات بیش از ۷ میلیارد دلار خسارت مالی به روسیه وارد آورده، اعلام کرده که در میان هواپیماهای مورد اصابت قرار گرفته، علاوه بر هواپیماهای شناسایی بریف آ-۵۰ و بمب‌افکن‌های توپولف-۹۵، توپولف-۲۲ و توپولف-۱۶۰، هواپیماهای باری نظامی آنتونوف-۱۲ و سوخت‌رسان ایلیوشن-۷۸ نیز وجود داشتند. بنا بر ادعای این سرویس، حدود یک‌سوم بمب‌افکن‌های روسی با قابلیت پرتاب تسلیحات هسته‌ای در این عملیات از بین رفت. برآورد

آمریکایی‌ها این است که ۲۰ هواپیمای روسی در این عملیات مورد اصابت قرار گرفت که بین ۱۰ تا ۱۱ مورد از آنها نابود شدند (IntelliNews, 2025). این در حالی است که برآوردی از سوی دولت روسیه ارائه نشده است.

برآورد پایگاه دفاعی جینز نیز حاکی از آن است که حملهٔ اوکراین منجر به نابودی ۱۲ هواپیما، آسیب‌دیدن دو فروند و احتمالاً آسیب به هشت فروند دیگر شده است. بر پایهٔ این برآورد، هفت فروند توپولف-۹۵، چهار فروند توپولف-۲۲ و یک فروند آنتونوف-۱۲ منهدم شدند؛ یک فروند توپولف-۲۲ و یک فروند توپولف-۹۵ آسیب دیدند؛ و دو فروند آ-۵۰[۱]، پنج فروند توپولف-۲۲ و یک فروند توپولف-۹۵ هم احتمالاً آسیب دیده‌اند (Janes, 2025). وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد که حملات به فرودگاه‌های نظامی در مناطق ایوانوو، ریازان و آمور دفع شد و هیچ نیروی نظامی یا غیرنظامی آسیب ندید؛ اما حملات در مورمانسک و ایرکوتسک، مربوط به پایگاه‌های هوایی اولنگورسک و بلایا، منجر به آتش‌سوزی‌هایی شده که چندین هواپیما را تحت تأثیر قرار داده است.

جدای از میزان خسارت‌های فیزیکی و مادی، عملیات تار عنکبوت شکست اطلاعاتی و حیثیتی مهمی برای روسیه بود و در مقابل، برای اوکراینی‌ها که در میدان نبرد با شرایط سختی مواجه هستند و در دوران ترامپ برخلاف دولت بایدن، مورد حمایت جدی آمریکا نیستند، موفقیتی هرچند تاکتیکی ولی مهم از نظر روانی محسوب می‌شود؛ به‌ویژه که این

۱. ارزش این هواپیماها برای روسیه بسیار زیاد است. روسیه کمتر از ۱۰فروند از این نوع هواپیماها به‌صورت عملیاتی در اختیار دارد. از این هواپیماها برای شناسایی سیستم‌های دفاع هوایی، هماهنگی حملات موشکی و هدایت هواپیماهای جنگنده استفاده می‌شود.

عملیات روز قبل از دور جدید مذاکرات روسیه و اوکراین در ترکیه به اجرا درآمد.

ج) دلالت‌های راهبردی

۱. تهدید قاچاق برای امنیت ملی: در شرایط عادی، قاچاق برای اقتصاد هر کشوری زیان‌بار است و پیامدهای منفی نیز برای سایر عرصه‌های حکمرانی دارد. قاچاق هم محصول فساد است و هم منجر به رواج فساد می‌شود. روسیه از جمله کشورهایی است که در فساد و قاچاق وضعیت مناسبی ندارد. بر اساس شاخص بین‌المللی شفافیت، روسیه از نظر فساد در جایگاه ۱۵۴ از میان ۱۸۰ کشور قرار دارد (Transparency International Index, 2025). همچنین، در پی جنگ اوکراین و به‌دلیل اعمال تحریم‌های گسترده علیه روسیه از سوی غرب، نقش قاچاق در اقتصاد روسیه رو به افزایش بوده و برخی برآوردها حاکی از افزایش ۲۵ تا ۳۰درصدی سالیانه حجم قاچاق در روسیه است (Ukrinform, 2025). بخشی از این قاچاق در راستای دورزدن تحریم‌ها، از سوی دولت حمایت می‌شود، اما بخشی از آن نیز خارج از اراده و کنترل دولت است. اوکراینی‌ها با آگاهی از وجود چنین فضایی، اقدام به قاچاق گستردهٔ قطعات پهپاد و مواد منفجرهٔ مورد نیاز برای انجام عملیات تار عنکبوت در خاک روسیه کردند. بنابراین، ممکن است یک روی قاچاق برای کشورهایی مانند روسیه که زیر فشار تحریم هستند، مفید باشد، اما روی دیگر آن، که عبارت از تسهیل نفوذ دشمن در پوشش قاچاق برای عملیات تخریبی، تهدیدی جدی برای امنیت ملی ایجاد می‌کند.

۲. چالش استفاده از ابزارهای غیرنظامی ارزان برای اهداف نظامی پیچیده و بزرگ: پهپادهای مورد استفاده در عملیات تار عنکبوت، تجاری

بودند و قیمت آنها نیز ارزان برآورد شده است (بین ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ دلار). همچنین، فیلم‌های منتشرشده از این عملیات نشان می‌دهد که پهپادهای دید اول شخص با استفاده از نرم‌افزار ArduPilot Mission Planner هدایت می‌شدند که قادر به انتقال داده‌های تله‌متری از طریق شبکه‌های تلفن همراه 3G/4G به خلبانان مستقر در فاصله دور است. این نشان می‌دهد که اپراتورها ممکن است این ماموریت را از داخل خاک اوکراین انجام داده باشند. این نرم‌افزار همچنین از پرواز خودکار از پیش برنامه‌ریزی‌شده به نقاط تعیین‌شده پشتیبانی می‌کند؛ قابلیتی که در تصاویر منتشرشده از عملیات تار عنکبوت مشاهده شده است (Janes, 2025).

اوکراینی‌ها برای جلوگیری از اختلالات سیگنالی احتمالی ناشی از استفاده گسترده روسیه از سامانه‌های جنگ الکترونیک، امکان هدایت خودکار پهپادها به‌سوی هدف را فراهم کردند؛ تا در صورت قطع ارتباط با اپراتور، پهپادها به‌صورت خودکار اهداف را پیدا کنند و مورد هدف قرار دهند. بنابراین، هدف‌گیری مبتنی بر هوش مصنوعی، به پهپادهای ارزان اجازه می‌دهد تا با دقت بسیار بالایی حمله کنند (Bondar, 2025). در مجموع، اوکراین با ابزارهای غیرنظامی ارزان و در دسترس، بخشی از دارایی‌های ارزشمند نظامی روسیه شامل بمب‌افکن‌های راهبردی و هواپیماهای شناسایی و هشدار را از بین برد و این نشان می‌دهد که حتی قدرت‌های بزرگ نیز در برابر تحولات فناوری و ادغام فناوری‌های نوین در تاکتیک‌های نظامی مصون نیستند.

۳. تضعیف قابلیت «دسترسی‌ناپذیری یا ورود ممنوع»[1] در راهبردهای امنیتی- نظامی: روسیه بزرگترین کشور روی کره زمین است و همین بزرگی، مانع فتح آن توسط مهاجمان بزرگی در تاریخ مدرن شده است. ناپلئون در اوایل قرن نوزدهم با اینکه مسکو را تصرف کرد، اما به دلیل وسعت زیاد خاک روسیه، نتوانست این کشور را شکست دهد. روس‌ها با عقب‌نشینی در سرزمین پهناورشان، مهاجم را از پا درآوردند. شکست از روسیه منجر به پایان کار ناپلئون شد. همچنین، وسعت سرزمینی، به شوروی اجازه داد تا در برابر آلمان هیتلری مقاومت کند و این بزرگترین ضربه را به استراتژی جنگی هیتلر وارد کرد و در نهایت نیز باعث سقوط او شد. وقتی آلمان‌ها به شوروی حمله کردند، انتقال صنایع دفاعی و زیرساخت‌های حیاتی به شرق روسیه از سوی شوروی، امکان مقاومت و تداوم جنگ را برای مسکو فراهم کرد. عملیات تار عنکبوت اوکراین نشان داد که فناوری‌های مدرن ممکن است مزیت سرزمین گسترده را از روسیه در جنگ‌های نوین بگیرند یا آن را تضعیف کنند.

در واقع، عملیات تار عنکبوت اوکراین حاکی از آن است که با ظهور ابزارها و فناوری‌های جدید، امکان ایجاد وضعیت «دسترسی‌ناپذیری یا ورود ممنوع» در راهبردهای امنیتی- نظامی با استفاده از مزیت سرزمینی کاهش یافته است. حریف می‌تواند به هر نقطه‌ای دسترسی پیدا کند و مزیت سرزمین گسترده را حتی تبدیل به نقطهٔ ضعف کند (حملات پهپادی گسترده اوکراین به مناطق مختلف خاک روسیه و ضعف روسیه در مقابله با

1. Anti-access/area denial (A2/AD) zones

این حملات نشان می‌دهد که با پیشرفت‌های فناوری، امروزه امکان پدافند در برابر تهاجم دشمن در سرزمین‌های گسترده دشوارتر از هر زمانی است).

۴. غافل‌گیری با ترکیب فناوری و اطلاعات[1]: در مناسبات انسان‌ها و حکومت‌ها به‌ویژه درگیری‌ها و جنگ‌ها، غافل‌گیری همواره وجود داشته و یکی از حربه‌ها برای آسیب‌زدن یا غلبه بر حریف بوده است. در زمانهٔ کنونی نیز با وجود دشواری پنهان‌کاری در نتیجهٔ بخشی از فناوری‌های نوین، اما همین فناوری‌ها در ترکیب با اطلاعات یا با کمک به اطلاعات، امکان غافل‌گیری را فراهم می‌کنند. در عملیات تار عنکبوت، اوکراین از فناوری‌های عادی نوین به‌ویژه پهپادها، نرم‌افزارهای هدایت خودکار و هوش مصنوعی در ترکیب با فعالیت‌های اطلاعاتی برای طراحی و اجرای عملیات خویش استفاده کرد. اگر این فناوری‌ها نبود، امکان اینکه اوکراین به پایگاه‌های هوایی روسیه در آمور، ایرکوتسک یا مورمانسک دسترسی پیدا کند و در یک لحظه و بدون درگیری مستقیم نیروی انسانی اقدام به حمله به بخشی از دارایی‌های راهبردی روسیه کند، بسیار دشوار و احتمالاً ناشدنی بود. پس از انجام عملیات تار عنکبوت توسط اوکراین، بسیاری از جمله در آمریکا نسبت به آسیب‌پذیری زیرساخت‌های راهبردی هر بازیگری از جمله قدرت‌های بزرگی مانند آمریکا در برابر این نوع عملیات‌های غافل‌گیرانه ابراز نگرانی کردند.

۵. ادغام فناوری‌های مدرن با تاکتیک‌های نظامی: عملیات تار عنکبوت نشان می‌دهد ترکیب فناوری‌های نوین مانند پهپادهای دید اول

1. Intelligence

شخص، اطلاعات بلادرنگ[1] و سیستم‌های ارتباطی رمزگذاری‌شده، منجر به ایجاد سیستم‌های فرماندهی و کنترل دقیق‌تر و عملیات با عنصر غافل‌گیری بالاتر شده؛ که می‌تواند سامانه‌های دفاعی دشمن را دچار اشباع و سردرگمی کند. در جریان عملیات تار عنکبوت، سامانه‌های پدافندی روسیه حتی در اطراف و درون پایگاه‌های هوایی مورد حمله قرارگرفته، نتوانستند کار خاصی انجام دهند و اهداف با موفقیت مورد اصابت قرار گرفت.

۶. افزایش چالش برای الگوها و نظام‌های دفاعی و سازوکارهای امنیتی سنتی: الگوها و نظام‌های دفاعی و سازوکارهای امنیتی در هر دوره‌ای به‌شدت تحت تأثیر ابزارها و فناوری‌های آن دوره هستند. در طول تاریخ، بازیگرانی که نتوانسته‌اند الگوهای دفاعی و سازوکارهای امنیتی خودشان را با تحولات فناورانه سازگار کنند، آسیب دیده‌اند. برای نمونه، با ظهور سلاح‌های گرم، آنهایی که هنوز وابسته به سلاح‌های سرد بودند، در تقابل با بازیگرانی که مسلح به تسلیحات گرم شدند، ناکام ماندند. یکی از دلایل مهم شکست صفویه از عثمانی در جنگ چالدران، عقب‌ماندگی ارتش صفوی در فناوری‌های جنگ‌افزاری نسبت به حریف بود. همچنین، یکی از دلایل اصلی شکست‌های قاجارها در جنگ‌ها با روسیه در اوایل قرن نوزدهم، ناسازگاری ابزارهای جنگی ایران با فناوری‌های نظامی روز آن زمان بوده است. عملیات‌هایی مانند تار عنکبوت و البته بسیاری از تحولات در صحنهٔ نبرد جنگ اوکراین نیز نشان می‌دهند که الگوها و نظام‌های دفاعی و سازوکارهای امنیتی سنتی در برابر تهدیدهای ناشی از فناوری‌های مدرن

1. Real-time data

آسیب‌پذیرند و باید به‌روز شوند. به‌ویژه در بحث پدافند و شیوهٔ مقابله با ابزارها و تاکتیک‌های تهاجمی پیچیده، این ضرورت نمایان‌تر است.

سیستم‌های دفاعی برای مقابله با حملات پهپادی کم‌هزینه ولی با اثر بالا باید بازنگری شوند. این عملیات، به تعبیری نشان داد که زیرساخت‌های استراتژیک بدون اقدامات دفاعی اختصاصی ضد پهپاد، بسیار آسیب‌پذیر باقی می‌مانند (Bondar, 2025).

نتیجه‌گیری

عملیات «تار عنکبوت» نمونه‌ای بارز از عملیات‌های غافل‌گیرانه در جنگ‌های نوین است؛ جایی که تاکتیک‌های نوآورانه و فناوری‌های ارزان و در دسترس، در کنار پنهان‌کاری و برنامه‌ریزی و اجرای دقیق، برای رساندن ضربه‌ای مهم به حریف به‌هم پیوسته‌اند. بسیاری از کارشناسان معتقد به مطالعه بیشتر این عملیات هستند تا علاوه بر درک پیامدهای نظامی فوری آن، از روندهای آینده در درگیری‌ها و عملیات‌های نظامی و اطلاعاتی درس گرفته شود. عملیات تار عنکبوت، دلالت‌های راهبردی قابل‌توجهی برای دولت‌ها در زمانهٔ کنونی دارد. مهم‌ترین آنها عبارت است از: تهدید قاچاق برای امنیت ملی؛ استفاده از ابزارهای غیرنظامی ارزان برای اهداف نظامی پیچیده و بزرگ؛ تضعیف قابلیت «دسترسی‌ناپذیری یا ورود ممنوع» در راهبردهای امنیتی-نظامی؛ غافل‌گیری با ترکیب فناوری و اطلاعات؛ ادغام فناوری‌های مدرن با تاکتیک‌های نظامی و افزایش چالش برای الگوها و نظام‌های دفاعی و سازوکارهای امنیتی سنتی.

منابع

1. Kateryna Bondar (2025). How Ukraine’s Operation “Spider’s Web” Redefines Asymmetric Warfare, Center for Strategic & International Studies

2. Flemming, Tessa (2025). What We Know About Ukraine's 'Spider's Web' Drone Attack on Russia's Air Bases, https://www.abc.net.au/news/2025-06-02/ukraine-drone-attack-on-russian-air-bases-explained/105364708

3. IntelliNews (2025). Ukraine’s Operation Spiderweb Destroyed Fewer Russian Bombers than Claimed, https://www.intellinews.com/ukraine-s-operation-spiderweb-destroyed-fewer-russian-bombers-than-claimed-384627/

4. Janes (2025). Operation Spiderweb: Covert Drone Strike Inside Russia, https://www.janes.com/osint-insights/defence-and-national-security-analysis/post/operation-spiderweb-ukraine-covert-drone-strike-inside-russia

5. Melkozorova, Veronika (2025). Ukraine Releases New Footage of Daring AI Strikes that Crippled Putin’s Bomber Feet, Politico, https://www.politico.eu/article/ukraine-releases-new-footage-ai-strikes-drone-russia-putin-bomber-fleet-spiderweb/

6. Transparency International Index (2025). https://www.transparency.org/en/cpi/2024

7. Ukrinform (2025). Russia Sees Increase in Smuggling Rates – Ukraine Intelligence, https://www.ukrinform.net/rubric-economy/3990813-russia-sees-increase-in-smuggling-rates-ukraine-intelligence.html.

.

«پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت» به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در راستای تولید شناخت جامع از محیط امنیت ملی، پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و مطالعاتی، انجام پژوهش‌های کاربردی و استقرار سیاست‌های پژوهش‌مبنا و تقویت فرآیند سیاستگذاری و حکمرانی کشور با رویکردی علمی و راهبردی تأسیس شد.

این مرکز در حال حاضر با چهار پژوهشکده «مطالعات راهبردی»، «ابرار معاصر تهران»، «مطالعات حکمرانی فرهنگی و اجتماعی» و «علوم و فناوری‌های نوظهور» در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیت بین‌الملل و فناوری‌های نوظهور مشغول به فعالیت است.